

39

**III Semester B.Com. Examination, March/April 2022
(CBCS) (F+R) (2015-16 and Onwards)**

LANGUAGE SANSKRIT – III

Champuramayana (Aranya Kanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Question No. I, VI and VII should be answered
in **Sanskrit only**.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

सर्वियाद शृङ्खरवन्मू आरीं भरेयीरि.

Choose the correct answer.

1) चम्पूभारतस्य रचयिता कः ?

अ) नीलकण्ठः आ) अनन्तभट्टः इ) भारविः ई) वेङ्कटाध्वरिः

2) चम्पूः इति पदस्य धातुः कः ?

अ) विद् आ) गम् इ) चप् ई) पठ्

3) भोजस्य कालः कः ?

अ) 11 शतकम् आ) 6 शतकम् इ) 7 शतकम् ई) 1 शतकम्

4) रामस्य माता का ?

अ) सीता आ) कौसल्या इ) सुमित्रा ई) कैकेयी

5) मारीचः कस्याः सुतः ?

अ) सीतायाः आ) ताटकायाः इ) रमायाः ई) कैकेय्याः

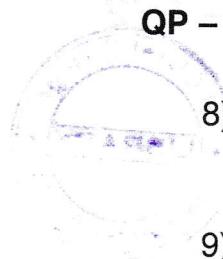
6) रामलक्ष्मणयोरध्वानं कः रुरोध ?

अ) रावणः आ) विभीषणः इ) विराधः ई) अगस्त्यः

7) दाशरथी कः ?

अ) रामः आ) शिवः इ) कृष्णः ई) वामनः

8) सहस्राक्षः कः ?

- अ) वरुणः आ) इन्द्रः इ) अग्निः ई) यमः

9) रावणस्य स्वसा का ?

- अ) सीता आ) शूर्पणखा इ) मण्डोदरी ई) पार्वती

10) रामस्य धनः किम् ?

- अ) गाण्डीवः आ) परशुः इ) कोटण्डः ई) गदा

॥. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

$$(2 \times 10 = 20)$$

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two questions.**

- ## 1) चम्पूकाव्यस्य उगम-विकास-लक्षणानि ।

ಚಂಪ್ರಾಕಾವ್ಯದ ಲಗಮ-ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

Origin, growth and features of Champukavyas.

- 2) विराधप्रसङ्गः ।

ವಿರಾಧಪ್ರಸಂಗ.

Episode of Viradha.

- 3) अगस्त्यमहर्षिः ।

ಅಗಸ್ಟ್ ಮಹಿಂಗಳು.

The great sage Agastya.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

$$(2 \times 4 = 8)$$

ఎరడు శ్లోకగళన్లు ఆనువాదిసి వివరిసి

Translate and explain **any two** stanzas.

- १) रक्षोवधः प्रकृत इत्ययमेव शंसे-

त्स्वर्गाय गायकपृष्ठं गमितो विग्राधः ।

नागालयाय वपरस्य वदेदितीव

श्वभे तदक्षिपदिष्प्रहतं स रामः ॥

2) तस्येदमाश्रमपदं सरसीरुहाक्षि
संख्याविहीनमहिमैकनिकेतनस्य ।

भर्ता समस्तसरितां कुपितस्य यस्य
हस्तारविन्दमकरन्ददशामवाप ॥

3) दशशतनयनेऽपि वीक्ष्यमाणे दशरथपुत्रसिषे
विषैव जाता ।

मनसिजशरभङ्गकारिवृत्तेर्मनसि
मुनेः शरभङ्गनामभाजः ॥

4) पानेन हीनजलमब्धिमपास्य नूनं
मैनाक एष मुनिमाश्रयतीति जाताम् ।
शङ्खामिमां रघुपतेः कथितात्मवंश-
स्त्वत्तात्मित्रमहमित्यहरर्जजटायुः ॥

b) गद्यभागम् अनुवदत ।

(1x4=4)

गद्यभागम्न्यु अनुवादिः.

Translate the following passage.

एतदाकर्ण्य विदीर्णहृदया हृदयदिप्रेष्णा कर्तव्याकर्तव्यमजानाना जानकी जानीहि भ्रातरमिति
सौमित्रिमादिदेश । ततश्च “आर्ये, न कार्यमिदमादिष्टम् ।”

अथवा

ततः परमहर्षेण महर्षिणा प्रणीताभिराशीभिः सह मुरशासनशरासनं सरसिजासनास्त्रं सौत्रामणं
तूणीरयुग्मं रुक्ममयकोशांखड्गं च प्रतिगृह्य तदाज्ञया गोदावरी तटनिकट प्रकटितां पञ्चवटीमसेवत ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2x4=8)

एठद्व वा कृगङ्गन्यु न० दध्वै संहिते विवरिः.

Annotate any two sentences.

1) रुरोध विराधाभिधानो यातुधानः ।

2) हस्तारविन्दमकरन्ददशामवाप ।

3) उभयकूल समस्थितशाद्वलप्रमगतागतिखिन्नगवीदशाम् ।

4) त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

१० अंकों के लिए उत्तराणि लिखत ।

Write short notes on **any two topics.**

- 1) नलचम्पू
- 2) शरभङ्गः
- 3) जटायुः
- 4) लक्ष्मणः ।

VI. a) संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत । पञ्चवाक्येषु एव दोषान् परिहरत ।

- 1) सत्यभामा कृष्णस्य सह गच्छति ।
- 2) व्याघ्रेण नाहं भीतः ।
- 3) शिवः कैलासे अधिवसति ।
- 4) अलं विस्तारः ।
- 5) एषा बालकः ।
- 6) बालः पाठं पठन्ति ।
- 7) शिवः सह पार्वती कैलासं गच्छति ।
- 8) सा बालिका लिखामि ।

b) संस्कृतभाषायां वाक्यं रचयत । (पञ्चानाम् एव) :

- 1) कृत्वा
- 2) यथा-तथा
- 3) वयं
- 4) सर्वत्र
- 5) त्वया
- 6) पठति
- 7) अवदत्
- 8) रामः ।

II. संस्कृतभाषायाम् अनुवदत ।

(1×5=5)

विद्भर्ण देशद राजकुमार मा॒धवसे॑न. अवन त०गि मा॒लवीके. अनुपमा॒ सु॒ंदरिया॒द अवलू॒
ज्ञनू॒ बा॒ल्या॒वस्त्रे॒यली॒द्वा॒गले॑ अक्षृ॒ता॒गि अली॒गे॒ ब॒ंद सा॒धु, अवलू॒न्ने॑ ने॒॑दि॑ ही॑गे॒ है॑ल॒दनु॑
- “कै॒वल ब॒ंदु व॒ष्ट दा॒सीया॒गि अन॒ंतर अनुरू॒पना॒द प॒ति॒यन्नु॑ प॒दे॒यु॒वलु॑” ए॒ंदु.

Madhavasena was the prince of Vidarbha. Malavika was his younger sister. Her beauty was matchless. While she was still a little girl, a saint who came and saw her, predicted that “She will remain a slave for just one year and later she will get a suitable husband”.
